

Список використаних джерел:

1. Карачина Н. П. Змістовність поняття «маркетингова стратегія підприємства» та особливості її розробки [Електронний ресурс] / Н. П. Карачина, І. В. Зозуля. – Режим доступу: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/15628>.
2. Маркетинговий менеджмент: підручник / [Ф. Котлер, К. Л. Келлер, А. Ф. Павленко та ін.]; К. : Хімджест, 2008. – 720 с.
3. Інновації у маркетингу і менеджменті : монографія / за заг. ред. д.е.н., професора С. М. Ілляшенка. – Суми: ТОВ Друкарський дім «Папірус», 2013. – 616 с.
4. Тараненко І. В. Маркетингові інновації в забезпеченні конкурентоспроможності: системний підхід / І. В. Тараненко // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – Випуск 2 (45). – С. 180-185.
5. Дані офіційного сайту ПАТ «Красилівський машинобудівний завод» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmbz.com.ua/>

Місілюк Г.В.

студент,

Науковий керівник: Фоміних В.І.

старший викладач,

Університет митної справи та фінансів

ФІНАНСУВАННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Українське підприємництво, як достатньо нова для світового ринку категорія, ще тільки починає знайомитись з особливостями глобалізаційних процесів та міжнародною конкуренцією. В ринкових умовах для сталого розвитку національної економіки найбільш пріоритетним напрямком є розвиток малого та середнього підприємництва. В Україні особливої уваги потребує саме сектор малого підприємництва – так, наприклад, за оцінками експертів в Європі частка малого підприємництва у ВВП країни коливається у межах 45-55 %, тоді як в США цей показник знаходиться на позначці майже 90 %, але такі статистичні показники у США можна пояснити особливістю визначення малого та середнього підприємництва як категорії в національній економіці. При цьому малий бізнес в Україні займає лише 5-6 % ВВП, що говорить про його недостатній рівень розвитку в умовах глобалізації [4].

Основною перешкодою на шляху до розвитку малого підприємництва в Україні є недостатність фінансування. Для початку дамо визначення поняттю «фінансування» задля більш чіткого розуміння викладеного матеріалу. За Людмилою Павлівною Гацькою «фінансування» являє собою узагальнену сукупність заходів системного характеру, що повністю, або частково покривають потреби підприємства в

необхідному для провадження ефективної господарської діяльності капіталі [1, с. 38].

Якщо звернутись до світового досвіду, зокрема до досвіду країн ЄС та США, чий підприємці найбільш наближені до України за менталітетом у порівнянні з іншими розвинутими країнами (азійські країни у цьому плані більш віддалені), то можна побачити спільні характерні риси в моделях фінансування малого підприємництва. Розглянемо дві основні моделі – американську та німецьку. Згідно з американською моделлю, існує повна незалежність фінансування малого підприємництва як з боку держави, так і з боку приватних інвесторів – при цьому в розвитку цього сектору економіки зацікавлені обидві групи інвесторів (державні та приватні). Німецька модель дещо відрізняється – так, згідно з нею, основою для фінансування малого підприємництва є державні кошти. При цьому варто зазначити, що під «державним фінансуванням» мається на увазі не чисте фінансування усіх без винятку компаній у вигляді дотацій, а здебільшого фінансування венчурних підприємств та створення таких умов, що самі собою сприяють розвитку цієї галузі, наприклад, банківське кредитування на пільгових умовах [5].

Отже, з вищесказаного ми можемо зробити дуже простий, але від цього не менш важливий висновок: економіка будь якої країни не матиме розвиненого сектору малого підприємництва без активної фінансової та заохочувальної підтримки з боку держави. Зокрема на державу покладається відповідальність за стимулювання малого підприємництва до активного розвитку, особливо до створення інновацій [3].

Далі розглянемо недоліки та переваги різних способів фінансування малого підприємництва задля розуміння сучасної ситуації, що склалася в Україні.

Головна проблема полягає в тому, що на практиці основним способом фінансування малого підприємництва в Україні виступає самофінансування, у той час як найбільш важливий спосіб фінансування – державний – використовується з низькою ефективністю. Неоптимальне фінансування з боку держави, яке пояснюється неочевидністю державних пріоритетів, в цілому погано впливає на загальний рівень стимулювання розвитку сфери малого підприємництва. При цьому варто зазначити, що установа, яка зацікавлена у розвитку саме малого підприємництва більше за інших, це і є держава. Через таку абсурдну ситуацію уповільнюється загальний розвиток економіки країни, через що рівень добробуту населення знаходиться на досить низькій позначці у порівнянні з іншими країнами, що при меншому потенціалі за ринкових умов змогли побудувати ефективну систему функціонування підприємництва.

**Переваги та недоліки різних способів фінансування
малого підприємництва в Україні**

Способи фінансування	Переваги фінансування	Недоліки фінансування
Самофінансування	Високий рівень мобільності ресурсів, нема потреби сплачувати відсотки по кредитах.	Обмеженість коштів, кількість яких прямопропорційно залежить від минулого успіху підприємства.
Державне фінансування	Найбільш вигідний і оптимальний спосіб фінансування, недорогий.	Фінансування, як правило, розглядається тільки у довгостроковій перспективі, що уповільнює отримання коштів.
Банківське кредитування	Ефективність надання банківських продуктів для кредитування.	Високі ставки по відсотках, що майже унеможливають залучення достатньої кількості позичкового капіталу.
Венчурне фінансування	Дає можливість швидкого розвитку малого підприємництва майже у будь-яких напрямках.	Високий ризик банкрутства, через який в Україні фінансується тільки низькоризикові венчурні підприємства.

Складено автором за [2]

Отже, підбиваючи підсумки, зазначимо наступне: ефективність функціонування сфери малого підприємництва – це одна з головних умов сталого розвитку національної економіки. В закордонних країнах саме суб'єкти малого підприємництва виробляють найбільше ВВП, забезпечують робочі місця громадянам і створюють інновації. В Україні мале підприємництво знаходиться на початкових етапах розвитку саме через неефективність фінансування: основною формою фінансування цього сектору економіки є самофінансування, яке неефективне за ринкових умов господарювання.

Неправильно встановлені державні пріоритети сформували неоптимальну політику стимулювання розвитку малого підприємництва в Україні, через яку залучення позичкових коштів в достатній кількості стає для підприємств майже неможливим. Відповідно це говорить про те, що необхідно розробити комплекс заходів, що будуть направлені на

удосконалення системи державної підтримки малого підприємництва з боку держави. Розробка та реалізація таких заходів стануть вагомим кроком до стрімкого розвитку економіки країни, наближення до європейських стандартів і загального покращення рівня добробуту населення в країні.

Список використаних джерел:

1. Гацька Л. П. Проблеми фінансового забезпечення малого бізнесу в Україні / Л. П. Гацька, В. Л. Журавський // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2005. – Економіка 80. – С. 37-40.
2. Кугій А. А. Структурний аналіз фінансового забезпечення малого підприємництва / А. А. Кугій, С. М. Сокотенюк // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/viewFile/45521/41698>.
3. Ломачинська І. А. Формування джерел фінансового забезпечення розвитку суб'єктів малого підприємництва / І. А. Ломачинська // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. – 2012. – Т. 17. – Вип. 3-4. – С. 37-43.
4. Малий бізнес в Україні займає 5-6 % ВВП [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://fortetsya.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=565:-5-6-&catid=18:press&Itemid=22.
5. Финк Т. А. Малый и средний бизнес: зарубежный опыт развития / Т. А. Финк // Молодой ученый. – 2012. – № 4. – С. 177-181.

Новікова К.В.

аспірант,

Державний університет інфраструктури та технологій

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ПОРТОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

На сьогодні проблема конкурентоспроможності портових підприємств стоїть досить гостро. Оскільки в умовах ринкових відносин та загострення конкурентної боротьби в лідируючих позиціях залишаються тільки ті підприємства, які здатні до швидких змін в організації управління, до постійного оновлення виробництва, впровадження інновацій, постійного поліпшення якості та характеристик послуг.

Так, наприклад, стратегія розвитку морських портів України на період до 2038 року орієнтована і на забезпечення щорічної переробки 210 млн. тонн вантажів, і на підвищення до 75-80 відсотків ефективності використання перевантажувальних комплексів морських портів; і на створення потужностей для переробки у морських портах не менш як 250 млн. тонн вантажів на рік і забезпечення ефективного розвитку об'єктів портової інфраструктури [1]. Окресленні завдання, за умови